

Familiale fruittelers Wijngaardberg eveneens dupe van het stikstofakkoord

Reportage

Niet alleen de veehouders komen er bekaaid vanaf met het Vlaamse stikstofakkoord dat in februari tot stand kwam. Ook fruittelers in natuurgebieden zien hun toekomst onzeker tegemoet. Een handvol peren- en appeltelers op de Wijngaardberg, een heuvel tussen Rotselaar en Aarschot, vrezen voor hun voortbestaan als er vanaf 2028 niet meer bemest mag worden in hun boomgaarden. “Wij hebben een enorm lage stikstofbehoefte en trekken jaarlijks ontelbare toeristen die hier juist voor de natuur naar toe komen. Het is onverteerbaar.”

🕒 28 APRIL 2022 – LAATST BIJGEWERKT OM 28 APRIL 2022 21:28

Lees meer over:

[fruitteelt](#)

[fruit](#)

[stikstof](#)

Door kronkelige zandpaden omringd door appel- en peerboomgaarden leidt de weg naar de Bloesembar op de Wijngaardberg, een zandsteenheuvel tegen Rotselaar in het Hageland. De Bloesembar, een geïmproviseerde pop-up horecagelegenheid, was de afgelopen weken de bestemming van honderden fietsers en wandelaars die kwamen genieten van de bloesems van de fruitbomen op de Wijngaardberg. Ook tijdens andere periodes van het jaar is de pittoreske heuvel, met zijn hoogte van 74 meter en bijbehorende natuur, een toeristische trekpleister.

Deze aantrekkingskracht zal echter binnen enkele jaren stoppen, als de maatregelen van het stikstofakkoord werkelijkheid worden. Het stikstofakkoord voorziet vanaf 2028 een verbod op het bemesten van percelen met groene bestemming in de Speciale Beschermingszones (SBZ) en in het Vlaamse Ecologisch Netwerk (VEN). Zonder bemesting is de zeer laag stikstofbehoefte fruitteelt onmogelijk, vertellen de betrokkenen. Studies van Pcfruit tonen al na 1 jaar zonder bemesting een negatief effect op de bloembotvorming en later ook op de vruchtkwaliteit.

Een hectare verlies heeft grote impact op ondernemersmodel

De Wijngaardberg bevat zo'n 70 hectare fruitboomgaarden waarvan er zo'n 14 hectare effectief in een SBZ-gebied liggen. Een handvol telers wordt direct getroffen. "Dat zijn stuk voor stuk kleine, familiale telers. Het wegvallen van één of twee hectare heeft een enorme impact op het bedrijfsplan van deze ondernemers", stelt Annelies Coussé, tuinbouwconsulent bij Boerenbond. In het kader van de 'Stop de Waanzin'-campagne tegen het stikstofakkoord had de landbouworganisatie telers, lokale politici en journalisten uitgenodigd in de Bloesembar. Onder de aanwezigen ook Gwendolyn Rutten, Open Vld-parlementslid en burgemeester van Aarschot.

Boerenbond wees tijdens een presentatie op de historische tuinbouwroots van de Wijngaardberg. De heuvel is in de jaren vijftig ontgonnen waarna er al snel fruitteelt plaatsvond met aanvankelijk perzikenteelt, en later peren- en appelteelt. "Doordat de boomgaarden iets hoger gelegen zijn, is het hier een paar graden warmer dan beneden en hebben we minder last van de vorst", verklaren de aanwezige fruittelers de gunstige omstandigheden, die een gevolg zijn van de stenen in de heuvel die de warmte vasthouden. De naam van de heuvel duidt overigens op nog diepere tuinbouwwortels in het verleden. Lang geleden vond er immers druiventeelt plaats.

Fruitteler Bart Verlinden op de Wijngaardberg

De berg heeft zijn status als natuurgebied overigens te danken aan de lokale boeren. Onder dreiging van de ontwikkeling van een industrieel gebied hebben zij in de jaren zeventig gelobbyd om er een natuurgebied van te maken. "Vijftig jaar later keert dat plotseling tegen je", vertelt Bart Verlinden, vierde generatie teler uit Wezemaal.

Slapeloze nachten: "wat staat mij te wachten"

De 40-jarige ondernemer heeft er slapeloze nachten van. "Ik heb het bedrijf drie jaar geleden overgenomen met de garantie dat ik tijdens mijn generatie nog ontheffing op de nulbestedingsplicht zou hebben. Op basis hiervan heb ik mijn ondernemersplan ontwikkeld en recent nog een nieuwe loods geplaatst. Dit staat nu ineens op de helling. De overheid komt terug op eerdere beloftes en pleegt contractbreuk. De toekomst van ons bedrijf komt hiermee in gevaar."

Verlinden heeft 10,5 hectare appel- en perenteelt en 1 hectare valt in het SBB-gebied. Het is deze ene hectare die per 2028 onbruikbaar lijkt te worden, maar ook over de verdere toekomst van zijn andere percelen maakt hij zich zorgen. De ondernemer had juist investeringen gepland op het perceel van 1

hectare. “Op dit perceel wilde ik de appelbomen vervangen en heb niet lang geleden nieuwe bomen besteld.” Deze bestelling zal hij voorlopig on hold zetten en voortdoen met zijn oude, minder productieve appelbomen.

“Over opvolging denken we helemaal niet na. Dit gun je je kinderen niet

Bart Verlinden

Fruittelers Dirk en Bart Verlinden op de Wijngaardberg

Het verhaal van de gebroeders Dirk en Bart Verlinden (naamgenoten maar geen familieleden van de 40-jarige Verlinden) is vergelijkbaar. Hun bedrijven zijn iets groter, maar liggen ook in het natuurgebied. “In mijn geval liggen bijna al mijn percelen op de Wijngaardberg”, zegt Dirk die de toekomst onzeker tegemoet ziet. Hetzelfde geldt voor zijn broer Bart: “Ik weet niet wat ons te wachten staan. Ik ben nu 50 en hoop dat ik het toch kan uitzitten tot mijn pensioen. Over opvolging denken we helemaal niet na. Dit gun je je kinderen niet.”

nieuws

Emotionele discussie over Averbode in Vlaams parlement

27 APRIL 2022

melkveebedrijf van de Abdij van Averbode. Ook kwam het geval van de familiale fruittelers op de Wijngaardberg ter sprake.

Fruitbomen dragen bij aan milieu en toerisme

De telers wijzen op de ironie van de toestand. Als de fruitteelt op de Wijngaardberg verdwijnt, zou dat de natuur eerder kwaad dan goed doen. De fruitbomen voorkomen erosie van de berg en nemen samen met het onderliggende gras veel stikstof op. Wat er in de plaats zou moeten komen van de fruitbomen? “Geen idee. Er wordt hier al sinds mensenheugenis fruit geteeld en dat gaat tot nu toe perfect samen met de natuur en de economie”, stelt Bart Verlinden. Ook hij wijst op de aantrekkingskracht van de fruitbomen op het publiek. “Als ik uitleg aan het publiek waarom wij onze activiteiten moeten stoppen over enkele jaren, spreekt men van waanzin.”

De lokale boeren hebben in ieder geval een medestander met een groot netwerk achter zich staan. Gwendolyn Rutten, oud-Open Vld-voorzitter en burgemeester van Aarschot - uitte gisteren in de commissie landbouw al flinke kritiek op de communicatie rond de verplichte sluiting van het

Gwendolyn Rutten hoorde op de Wijngaardberg het verhaal van de fruittelers aan

“Het stikstofakkoord is geschreven met in het achterhoofd de grote veestallen die inderdaad een grote impact kunnen hebben op de natuur. Met situaties als deze houdt de algemene regel geen rekening”, vertelt Rutten ter plaatse op de Wijngaardberg. “De situatie op deze locatie is juist een perfect voorbeeld hoe natuur, landbouw en samenleving harmonisch naast elkaar kunnen bestaan. Er zou binnen het stikstofakkoord ruimte moeten zijn voor individuele uitzonderingen.” Rutten pleit voor een onderzoek waaruit de zeer beperkte impact van de fruitteelt op het natuurgebied blijkt. Boerenbond onderzoekt op dit moment of er nog meer fruittelers gelegen zijn in kwetsbare natuurgebieden en het slachtoffer zijn van het stikstofakkoord.

Compensatieregeling bijlange niet toereikend

Voor het opheffen van de ontheffing van nulbemesting per 2028 in SBZ-gebieden is een compensatieregeling voorzien, laat Boerenbond weten. “Betrokken grondgebruikers komen in aanmerking voor flankerend beleid. Deze compensatie bestaat uit een éénmalige vergoeding van 12.000 euro per hectare voor wie stopt op 01/01/2024, geleidelijk afbouwend tot 10.000 euro per hectare voor wie stopt vanaf 01/01/2028. Bedrijven bij wie de nulbemesting een impact heeft op meer dan 20 procent van het areaal, kunnen vrijwillig instappen in de stopzettingregeling voor donkeroranje bedrijven.”

De organisatie wijst erop dat deze regeling meer op maat van veebedrijven geschreven lijkt. In geval van de fruittelers schiet zij tekort. “De voorziene compensatie is niet in verhouding tot de opbrengstverliezen die deze maatregel met zich meebrengt. Om elders een boomgaard aan te planten rekenen we op éénmalige kost van 35.000 euro, deze is pas in volle productie vanaf het negende jaar, waardoor er nog 60.000 euro bijkomende inkomstenverliezen optreden”, klinkt het

Bron: Eigen berichtgeving

VILT vzw

Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact

M • info@vilt.be

Volg ons op:

screenreader.visit us on our facebook page: <https://www.facebook.com/vilt.nieuws/>

screenreader.visit us on our linkedin page: <https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/>

screenreader.visit us on our instagram page: <https://www.instagram.com/vilt.nieuws>

screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws

screenreader.visit us on our bluesky page: <https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social>

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |

[Privacy policy](#)

[Copyright](#)

[Cookie Policy](#)

[Cookie instellingen aanpassen](#)

Webdesign by [Who Owns The Zebra](#)